

Комун КОРНО

22
Март
1936 ий
№ 15 (406)

ВКП(б) Мишкае Райкомы да РИК-ын органже
вич кэчэш ПОРЫК ЛЭКТЭШ

Газет ани
ин ийлан 5 тэнгэ,
6 тылызалан 3 т.

Адрес: БАССР,
дер. Мишкино.

ШОШЫМ АГАЛАН ИАМДЫЛАЛТ МАШТЭ

Тенэйсө шошым стаханов ла паша ыштымаш шошым лийш. Вүдаш лекмөшкө шуко пагыт ыш код, сандөне ты кэчылаштө кажне колхоз, кажне бригаде, кажне колхозник да колхозницэ шошым агашкө лекташ йамде улмыштын тек шыраш тийиш. Улшо ситы дымаш-влакым кызытак тўжвак луктын, тудым пьтараш большевикча пижына гына, тувам иже стахановла паша ыштымаш шошымым вап лийаш йамде улына, мавын кертыва.

А ыштэн шугтыдымо паша азье пашак шуко. Шуко колхоз влак азье чодра йамдылма плэныма тэмэн огыт ул да тэмаш огытат ыргө. Налва Ардаш йал совет ёрбгө „Муралов“, „Пахарь“, „Кызыл Иул“, „Волгыдо“ колхоз влакым, нывын планышт пөлжжө утла вөлө тэмнө, кызыт чодрашты имвбат, йолын йават пөш шөгат. Тыде Ардаш йал советышты гына огыл Тымбай, Чорей да тулэч моло йал совет влакыштат уло.

Шогым шуо Вүдаш лекмөшкө чотлымо кэчө вель кодеш, сандөне ты кэчылашты чыла пашамат большевик тэмпи дөн ыштөн тэмман.

Ынде шошым агалан йамдылалтмывам ончалына— тыштыжат ончык каймаш дөн пьрва куго ситыдымаш влак улыт. Тачсө кэчылан улыжат Шаде йал совет „Иакты Күль“, Нэргө йал совет „Новая Жавнь“ Исанчури лүмөш, Брүховко йал совет „Авангард“, Кужо вур йал совет „Марий Иал“, Ианагуш й.с. „Фрунзе“ да „Чулпан“ колхоз влак шошым агалан вүлөшын йамдылалтынт. Моло кэрэжө ыштыш паша азье пөш шуко.

„Чельүскин“, „Партизан“ „У Иал“ „М Горький“, „Азия“, „Коминтерн“, „Иошкар-Куралш“ да тулэч моло колхоз-влакыште йамдылык узэ—урлак влак сортировальцит пытаралтын огыл, йал озавлык машина, курал-влак ремонт пьтөн огыл, сбруй да тулэч моло узгяр йамде огыл, орва-влак лум йымалы, имвба влакым сай ситымаш укө. Агробйа вл к—терье лумаш йаровиз цийлен йамдылалтмаш пушкыдо.

Молап тыгө, кызытат шошым вүдаш лектэш йамде онгына ул? Эв ончычак паша вүблатымаштө. Колхоз правлөные влак кызыт мьртөат „пагыт уло—шуна“ мавын гына ыштат. Йал совет влакат күлөшын огыт вуйлатө. Тудыжо тувач пале: Күрээ йал совет мьртөн 20-жо рай30 лан пумо сводкаш мартын 10-жо пумо сводкаш ончыктымо дэч вүдэш ёрбшө урлыкым кэмытөн пуа—тыгө, мартын 10-жо 805 центнер, а мартын 20-жо 334 центнерым вэте ончыкат, кывөе обшымн пьрвой 68 центнерым ончыктымаш, ындыжым йалт укө. Тугак Кужнёр, Мэвльут, Шаде йал совет влак ончытөн пумо сводкө дэч урлыкым кэмытөн овчытат.

Ончыктымо-влакым ушып нален кодшо кўчык жадыштө пашам большевикла ыштөн, соцтанасымашым чот шарен ситыдымашым пытараш күлөш. Мартын 25 шэ гыч апрельын 1-ж мьртө чыла колхоз влакыштат шошым агалан йамде улмына текырралтөш, чыла колхоз влакыштат—пробнич выйезд, влак лийш. Сандөне улшо ситыдымашым кызытак пьтараш стахановла паша ыштымаш шошымлан йамде улмынам ончытатын.

Газет журналым ситышын огыт нал

Иал озавлык артель сталинский уставыштыжэ „артель член-влакын культурыштын нөлтөн шөгаш: газет, журнал, ввага, радио дөн кино шараш, клуб, библиотек, лудмо вэр (читальным) ышташ“—манын кала-сыма. Туга гынат, „1-Май“ колхоз правлөные уставын культур шарыме нэргэв ончыктымажым илышыш пурташ вэрч ок вучөдал. Колхозышо 110 озавлык чотлалтөш, улыжат 40 өзэмилльер газет, журнал вөлө толөш. Тыдымат тўналтыш да Пеле Кыдалаш Ш колышто тунэмшө влак гына налит. Колхозник-влак ик номыр газетымат огыт нал да колхоз правлөные дөн лудмо пьртланат садыгак огаш налыт. Колхоз правлөныш ик многотиражка толөш илбат, тудыжымат тамака шупшаш кушкөт пытарат.

Күкиб шурно лектын налаш вэрч вучөдалмаштө газет, журнал вөч сай паша ситыш налын кертыва, чыла газет, журнал коч пален. Сандөне газет журвал кажынап кыдыштыжэ лийман.

Ты ситыдымаш пашам „1 Май“ колхоз правлөные улыш налын, торлатэ манья шонена. РВЭЗЭ

„Пахарь“ колхозын имньышт-влак шошым агалан йамдэ огыл

„Пахарь“ колхозын конный дворышкыжө пурзшат шуйтэво, имнье-влак шувык ко пурзракат йавык улмынат дөн вуйаштым мачдыш шумөш сакөн шөгат—ончалашат чаманөт. Имнье-влак огыт эрыкталт—имньым кэчываллан лүкмо отарыштө олым тмын—нымо рэтымат от му.

Молап тыгө вара, молап имнье-влак пөш йавык? Фураж ситышаштык, имнье вуйэш 13 центнер дөн вөдымо, олым ситышаштык, шудат шуко?

Имнье-влакын аламалыкөшт оячөн моштыдымаштө дэ волькым йьратыдымаштө гына. Коньух влак да колхозник дөн кутырмагыч рас палле, имнье-влак шуко годым пагытыштыжэ огыт пукчалт, огыт йүеталт. Эрдэне пашашкө кайшаш имнье-влакым, вольух влак умален колтемо дөн, пукшыде, йүктыде колтемо-влакат лийө.

Эрыктымаш мават гын, ушышкат оз пуро. Лугымо годым олым огаш пүчөдалт. Туйж вүльө-влак отарыште моло имнье-влак дөн пьрва шөгат.

Правлөныат ситыдымашым ужын, ты мьртө нымгай мьрым ыш ыште, улшо имнье-влакын вол-влакат ситышыш ыштыктылын огыл. Мартын 15-жо лийше кол

ПОЛИТИК ТУНЭММАШЫМ САЙ ЭРТАРАТ

Фрунзе лүмөш колхозыссо, проц нтшө кўрылтдө кош комсомол организацияе, проц нтшө Бикбулатов Гилим, политик тунэмашым сай организоватльөн. Политик тунэмаш ончыктымо кэчө влакыште (вич кэчөш пьрөк) эртаралтөш. Тунэмаш 13 комсомол гыч 95 проц нтшө кўрылтдө кош комсомол организацияе влак Фрунзе организацияе дэч примөрым налын, политик тунэмашым ончыктымо кэчө-влакыште кўрылтдэ эртарыман. ЧУЛПАНСКИЙ

Мэмчан элын рвэзышт-влак комсомолын 10-шо сьездиз пьчылтмылан вийын йамдылалтыт.

СҮРЭТЫШТӨ: Туркмен АССР, Мэрви оласэ комсомол агит-бригаде член Саларов Волташ, „Джэмат“ колхоз рвэзе влакылан ВЛКСМ Рүдө Комитэтын ўжмашыжым оза.

КҮКШӨ ШУРНО ЛЭКТЫШ ВЭРЧ

„За сталинский“ колхоз комсомол организацияе комсомол, комсомолка-влак, 8 март кэчын суботникым ыштөн, 23 имвьө дөн, кыламан куралме агашкө (3 километр вөрыш) 84 тонно терьсым луктыч. Тугак пьоньр да школышто тунэмшө рвэзе-влак 8 центнер ломыжым погышт. Кастөныжым чумьр погынымаштө 12 ўдрамшыш премироватльышна.

Эрлашыжым комсомол чумьр погынымаш политик тунэмашым тўг пашалан чотлөн, „Шөмөр“ колхоз комсомол организацияе дөнө соцтенас договорым ышташ пунчалыө, договорым ыштыш.

„Шөмөр“ колхоз комсомол организацияын мэмчан договорам пьривьатльөн, „Комун Корно“ газет коч увэр шумьжым вучэна.

Комсоорг БАИМЭТОВ.

Плэмэннэ ожим ни чнат

„Азия“ колхозышто плэмэннэ ожим тачсө кэчө мьртө канаш шөгалтөн огытыл, кэчын кичкат да умбачшө торык лөкөш кудалыштыт. Март тылызыште колшыш вылыжым ужатөш вичкөн мийөв, упшаж гыч мушкундо кугыт шон йөгымөшкө кондыштыч.

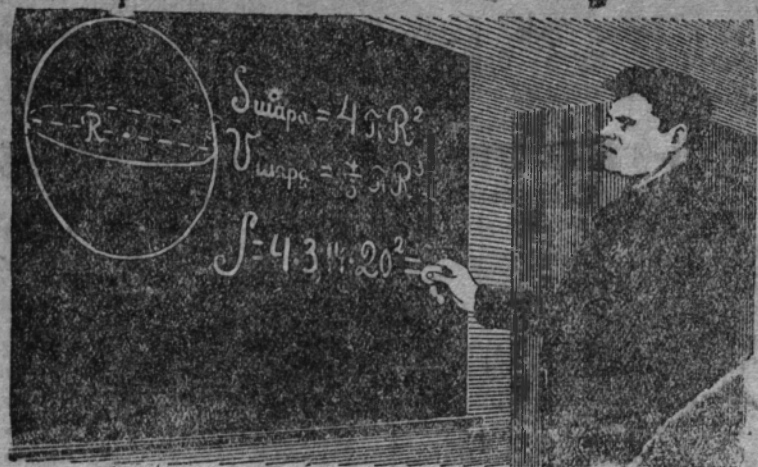
Колхоз правлөны дөн рөвиз комисө вуйлатышө влак, ты сандыма пашам ужыт гынат, кэлшөн илат. КОЛХОЗНИК

Туйж вүльым руалынын

„8 Март“ колхоз обло имньө вичаш ик туйж вүльым товар дөнө руалынын, руалшыжө пелө огыл. Колхоз правлөны, рөвиз комисат, ты пашам тэкшырен, винаматжылан йьным ыштымаш укө. ВОЛГЭНЧЭ

Плэмэннэ ожо влак йавык

„Муралов“ колхозышто плэмэннэ ожо-влакым старший коньух Русинөв Васий онча. Ожо влак йавык тўналшаш случной кампаньолан йамдэ огыл. Ожо влак кэчын огыт эрыкталт. Ончыкыжымат ожо-влакым ончымаш тыгө лийшө гын, случной кампаньө кўрлын кертөш.

Довбассына тала забойщикшө Изотов Мигыта кызыт Москотшо Каганович лүмөш промакадемиышты тучемөш. СҮРЭТЫШТӨ: Изотов йолташ эдачым рөштыла.

ЙалПО-влак сайлымашым мый мо дэнэ ваш лийым

Мый, Монар ЙалПО-н Торгымдыр Йалысе полкаштыже ужалыше Кайвийев Ианчий инде кок ийлан прикашик лийын ншгем. Кодшо ийлаште, мый паша дарым 70 тентге деч артык валын шым карт да ланкэмат пеш шыгыр илье. Тавар ужалымаш аламан миймылан, тавар ситышын лийдымылан оборотымат кугын ышташ ок лий илье.

Тенэе Торгымдыр ланке всеме да шуко ончык кайыш, ланкыше культур тусым пуртышна.

Пашам коллективне договор почеш ыштөн, тавар ужалымаш планым 120—150 процентым тевен шогем да пашадарымат 200—250 тентге деч йам валмаш укэ. Кок ий прикашикыште

шоган икыр растратымат ыштөн ом ул. Кочаш тавар ужалыме планым утыж дэнэ тевен шогем.

Туге гынат кызыт ужалымаш пашаштына ситыдымышна уло. Монар ЙалПО правленье могырым, массын йодмо таваржым ковден огыт шого, колхоз массалай күлеш тавар кызыт ситышын огыл.

Кызыт ЙалПО-влакын отчет дөн сайлымаш кампаньым, таварым культурлын ужалымаш дөн ваш лиймаш вэрч кучодалам да мый семынем паша ышташ моло ЙалПО прикашик влакым ужам.

Монар ЙалПО-н Торгымдыр полкаште ужалыше прикашикте

КАИНИИЭВ ИАНЧИЙ

20 вуй мукшын озажэ укэ

„Муралов“ колхозын клуб кўвар йымалныже колхозын 20 вуй мукшын шинче. Мукш шыжым колхоз правленье кўвар йымалакын шындалтын, варажым правленье кусаен кайен, пьрт клубан пуаттын. Шыжым мукшым кўвар йымак шындыме годымаш оза лийын огыл, сандене омарта-влак тыгыде парэнге умбалан да ковыштан умбалан шындалтын. Кызыт ту парэнге пу йын пыгэн. Коз омартаже сўмырлен брдыжын, вийат.

Клубышко касден ирвэзе влак кушташ чумыргат—мукшлан йўк лийеш. Клуб йўдымат, кэчывалымат огеш тўкылаят, пьртшо йўшто.

Мукшлан еб оза мапат гын—озажэ укэ, кенэжым Хисамугдинов Кутлийар оролэн илье, инде тудо ковыухлан шогалын. Пчело вод укэ.

Лончылмо годым тыде колхоз правленье могырымат, ревиз комис могырмаг вредительстве паша, сандылен тй пашакя тийншле организаце влак ончалаш күлеш.

ИМНЬЭ ВИЙЫМ АКЛЫДЫМАШ ПАШАМ ВАРАШ КОДА

Мартын 14-же Мишкан гыч Ардаш йал совет велке кайше йен лийын гын, тудо „Кызыл Иул“ колхозын вич имньжым ваш лийеш илье. Кб влак вара колхоз имным йаралонак кондыштэт? Мола „Кызыл Иул“ колхозын чыла пашажат вараш ко дыв?

Эн ончычак колхоз вуйлаташе Камалдинов шкетланже ик имнь дөн кайа. Йакыйев Николай—тунамаш кайа—адак имным валач кайа. Аксайев Шамык удрамашыжым ойырен, игышу выглен оксам тўдымо вэрч сугыш кейаш ик имным велеш. Туныктышо Бадамшин—адак имным, мартыч 15-жо эрдэн эрак Аксайев Шамыкын ойырма ватыже адак ик имным валач кудалеш.

Тыге ик суткалан 5 имнь. 5 йаглан вэт 2 имньат сита илье.

Правленье да бригадир Гимаев Иангубай иктышт ланат ик мутымат валасен огыл, имным расхочыш луктын гына шоген. А пашалан имньэ укэ.

Тыде ик кэч гына, а мо ло кэч годым кузе. Имнын вийжым авлен огыт шошто. Шуко годым паша рышкат тыгак 67 имньэ дэнэ колтат. Сандыланат вэт колхозышто чодра йамдылме пшен 60 процент лан вэт тэмын. Тэрыс лук маште вэчын 1-2 имньэ велэ ышта.

Колхоз правленье да бригадир-влак ончыкыжымат пашам, план деч посна ыштат гын, чодра йамдылме пшен да шошым агалан йамдылалтамаш кўрлеш манын лўдмаш уло.

КАПИТАЛИСТ ЭЛЛАШТЭ Лига наций советын Лондонысо сэссийжэ нэргэн Гэрманийыште мом сэрат

Гэрманийым Лига наций советын чэрэвчычавне сэссийшыкыже ўжым гэрман газет влак йывыртөн паллудат, но вымогай ваш мутымат огыт пу, чынжымак, күшыл вэрлаште пунчалым вучат. 14 мартыште Мувхөннышта Гитлерын ойлымыжым Берлиныште пеш куго интэрес дэнэ вученыт. Туге гынат, тыде ойлычаштат раш ваш мут укэ Франнын политикше вачтареш шедын ойлымыж

мбэго Гитл-р Гэрманий ситышын уступкым ыштөн, инде уступко ышташ моло влакын чэрэт манын каласын.

Тыдын дэнэ парля Гитлер тыге ўсгарыш: Гэрманийын члпше тунчамбал суднышто титакан лийчын шинчаш ок келше.

Иужо кашавше тыде ойым Лига наций совет заседанышым представителыым колтыммо деч огказымылан шотлат.

Гэрманийыште киндым карточко дөн ужалат. Магазин-влакыште чэрэт влак ышталтын, продукто оз сита.

СўРЭТЫШТЭ: Карт да картычиз влак

Шанхайысэ йапон тэкстил фабриныште забастовко

11 мартыште Шанхайысэ (Китай) „Иуфян“ йапон тэкстил фабриныште забастовко тўчалын. Забастовко пеш чот рўжгымо дэнэ эрта. Удрамаш пашазе влак фабрины ужалыжым шалартынт, машин влакын пудартылынт, пражым пы тареныт да фабриныште чыла окна йандам шалатылынт. Фабриным охранэ орола.

Бастоватлыше ўдрамаш пашазе влак пашадарым кўзакташ, паша качым еўчыкэмдаш да профсоюзым организовамаш правам пуал трэбытылат. Бастоват-

лыше влак антийапон лэтручкым шаркелат. Йапониксе дөннын почеш забастовкышто 1500 йаг ушнөн. Китай газет влакын дөннынышт почеш 2500 йаг бэстоватлые.

„Шанхай Маници“ газет тыге оила: кызыт Шанхайысэ чыла йапон тэкстил фабриныште обшо забастовкылан йамдылалтыт. Газет тыде обстойатлыстын палэмде: „Иуфян“ фабриныште забастовко эртак экономия харэктэран огыл, а йапон империализм вачтареш вичтаралтын

Куго йэн-влак туныктымаш кўрльо

„Первый Май“ колхозышто грамотдымо да шагал грамотан-влак чылаже 163 йаг чотлыгтеш. Тывэч улыжат 32 йаг гына тунэмашкошто инде тудо-влакат кок тылзе годсэк тунэмаш укэ.

Йал совет дөн колхоз правленье куго йаг-влак туныктымо нэргэн огытат

шовакте. Туныктымашым само бклан кудалтэныт, есогыл туныкташ күлеш ўсгарымат, карндашым, тэтрадымат огыт вал.

Куго йаг-влак туныктымаш—тыде мэмнан порыс улеш. Сандене ты пашам кызытак йол умбак шогалтыман.

Рвэээ

РКШ-э квартирлан оксам ок тульо

(Вэт санитар курсышто тунэмшэ-влак сэршышышт) Мэ, Район колхоз школын вэт полкаштыже тунэмше 31 курсант-влак 1-шо декабр годсэк Мишканчыште, квартирыште илена. Рай-30 вўштымо почеш РКШ школ кажымыланна квартирлан тылзэш 10 тентге дөн тўлаш тийнш илье. 930 тентгем тулшаш гыч 182 тентгем гына тўлен, кодшыжым укэ. Квартир оза-влак окса тўлдымылан инде пасгырат. РКШ оксам тўлдымылан Рай-30-шкат увэртарышнат, нымо полшымамат ыш пу.

Кунам тўлат гын? Ты пашам тёрлатымым вучэна. Курсант-влак:

- Канэйев А. Иузаев,
- Адылбайев, Ахиэров,
- Зайнаев, Ипулайев,
- Бинбулатов, Асанбайев,
- Мусагитов, Ианыбайев,
- Малинин, Асайев,
- Валиахметов, Охезин,
- Пэтайев, Чиглинцев,
- да Иунадилов

Отв. ред. Н. Пронопьев.

Изэ помазок куго значэныан

Помазок, тыде парикмахерын вуйым, алье пондашым вўжымб годымжо, ўпым пушкыдэмдымаш вэрч шовыным йагашлян күлеш, нэстаже. Помазок изэ гына нэста гынат, пэ пкўлеш да тудын дөн пайдаланэн моштымамат вўлеш паша. Мишкан район рўдб парикмахерыште улыжат кум помазок уло, ты помазок дэнэ кб гына па-

рикахарыш ынке тол, тудын ўпшым алье пондашым вўжаш шовыным йагаш гат, муштак алэк все йагаш шовын йагаш кучылыт.

Ты помазокым эрэврак мушкына кучылташ ок лиймо? Дэ тудын чотшым шу кэмдаш оксамат муаш тийеш дыр?

МУЗИПОВ

ВўДАШ УРЛЫК ИАМДЭ ОГЫЛ

„Муралов“ колхозышто 747 центнер урлык шошым вўдаш йамдэ огыл, трийэр дөн ик центнержат сортироватылалтын огыл. Трийэрышт шыже годсэк лум йамалне кийен кызыт гына луктылтын ремонтировать ышталтеш.

Урлыкаш шэмшыдан кла тыште лум тэмын, шэмшыдан пельж нарэ шўк, ту вўйдонак кийа.

Шыдэн урлык тугак эрыкталтын огыл.

Колхоз вуйлатыше Йемагитовлан рай-30 гыч толшо Байметов йолташ урлыкым сортироватьлаш тўналаш, манын шукэртак күлштон илье гынат, пашалан таче мартат тўг адалтын огыл.

Колхоз правленье улшо ситыдымашым пытараш ок пиж гын, урыс куллен вэргеш манын лўдмаш уло.

УРЛЫКАШ ПАРЭНГЭ ШўИЫН

Эягальс кўмэш колхозым урлыклан кодчмо 322 центнер парэнгыже кылмен. Колхоз ревиз комисе ты парэнгым кылдымаш гыч да шўймаш гыч аралышаш лан сай вэрш опташ кўштөн гынат, кладовщик Никитын Багыш ты пашам шуктөн огыл. Ынде шошымлан шындыш ик центнер парэнгат укэ.

Район организаце могыры вичаматжылан пингыде йбным ыштыман.

К. И.

ЗИМНЯЯ СПЯЧКА

ОБМЕН

СўРЭТЫШТЭ: „Муралов“ колхоз правленье тэде малтыш дөн малэв яже киньелын. Сандене вўдымаш урлык вже сортироватьлалтын